ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการทางการแพทย์ของผู้บ่วยมาลาเรียะ กรณีศึกษา หมู่บ้านห้วยต้ม ตำบลนาทราย อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

ชื่อผู้เชียน

นายเชฏฐชัย ศรีชุชาติ

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาชาวิชาภูมิศาสตร์

คณะกรรมการตรวจสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี สิงหเนตร ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิตยา ประพุทธนิติสาร กรรมการ อาจารย์ ดร.พงษ์อินทร์ รักอริยะธรรม กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการทางการแพทย์ของผู้ป่วยมาลาเรียกรณีศึกษา
หมู่บ้านห้วยตั้ม ตำบลนาทราย อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน มีวัตถุประสงค์คือเพื่อศึกษาปัจจัยด้าน
ประชากร เศรษฐกิจ สังคม ด้านส่งคมจิตวิทยา ด้านการประเมินค่าอาการเจ็บป่วยของผู้ป่วย
มาลาเรีย และด้านคุณลักษณะของแหล่งบริการรักษาโรคประเภทต่าง ๆ ทั้งในระบบและนอกระบบ
สาธารณสุขว่ามีผลต่อการเลือกใช้บริการรักษาใช้มาลาเรียหรือไม่และอย่างไร และผู้ป่วยมาลาเรีย
เลือกใช้แหล่งบริการแผนปัจจุบันและแผนโบราณแตกต่างกันหรือไม่และอย่างไร ผลการศึกษา
พบว่า ผู้ป่วยมาลาเรียมีขึ้นตอนการรักษาใช้มาลาเรีย 3-4 ชั้นตอนการรักษา ซึ่งในแต่ละชั้นตอน
การรักษาไช้มาลาเรียมีความเชื่อมโยงของปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าว ช่วยในการตัดสินใจเลือก
แหล่งบริการรักษา จากการทดสอบการจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกรักษาใช้
มาลาเรียโดยวิธีการ Weaver Combination พบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่สุดมีความแตกต่างกันในแต่ละ
ชั้นตอนการรักษา และชั้นตอนการรักษาที่ 1-3 ผู้ป่วยมาลาเรียเลือกใช้แหล่งบริการรักษาแผน
ปัจจุบันมากที่สุด แต่ชั้นตอนการรักษาที่ 4 ผู้ป่วยเลือกใช้การรักษาแผนโบราณมากกว่าแผนปัจจุบัน

Independent Study Title: Factors Affecting Alternative Use of Health

Care Services by Malaria Patients: A Case

Study of Huai Tom Village, Tambon Nasai, Li

District, Lamphun Province

Author

Chettachai Srichuchat

M.S.

Geography

Examining Committee:

Assist.Prof.Dr.Anchalee Singhanetra Chairman
Assist.Prof.Nitaya Prabhudanitisarn Member
Lecturer Dr.Pong-in Rakariyatham Member

Abstract

This study of the factors affecting health-care decision-making by malaria patients in Huai Tom Village, Tambon Nasai, Li District, Lamphun Province had the following objectives. These were to study demographic, socio-economic, and socio-psychological factors as well as how the patients determine which course of treatment to adopt. Another objective was to determine the characteristics of the different sources of medical care for different types of disease. These sources, both inside and outside the public health care system, were studied to determine whether and to what extent patients made their treatment decisions. This study found that malaria patients followed a 3-4 stage decision-making process. Each stage comprises several different related factors. Following a testing of the

importance of different factors affecting malaria treatment choices by the Weaver Combination Method, it was found that the most important factors operated differently at each stage. Furthermore, at stages 1-3, malaria patients selected modern medical resources. However, at stage 4, they selected traditional medicine more often.